

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	Kamferträd vit
--------------------	----------------

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning av produkten	Till kosmetika och hygieniska produkter. Eteriska oljor. För avslappnande effekt.
Begränsningar av användningen	Till mat, kosmetika och hygieniska produkter. Eteriska oljor.
Artikelnummer	4194

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	GERTAB Sjukvårdsprodukter AB
Organisationsnummer	556264-9391
Adress	Ladugårdsvägen 5
Postnr/Ort	234 35 LOMMA
Telefon	040-41 64 00
Fax	040-41 60 08
Hemsida	www.gertab.nu
E-post	info@gertab.nu
I nödsituation, på icke arbetstid	112
Kontaktperson	Joakim Nilsson

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition: Blandning.

Klassificering enligt EG-direktivet 1999/45/EG samt KIFS 2005:7

Xn, N; R10, R20/21/22, R36/37/38, R43, R51/53, R65

Klassificering enligt (EG) 1278/2008

Flam. Liq. 3; H226
 Acute Tox. 4; H302
 Acute Tox. 4; H312
 Acute Tox. 4; H332
 Eye Irrit. 2; H319
 STOT SE 3; H335
 Skin. Irrit. 2; H315
 Skin Sens. Cat.1; H317
 Aquatic Chronic 2, H411
 Asp. Tox. 1; H304

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt EG-direktivet 1999/45/EEG samt KIFS 2005:7

Innehåller:	Cinnamomum camphora (kamferolja)
--------------------	----------------------------------

R-fraser

R10	Brandfarligt.
R20/21/22	Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring.
R36/37/38	Irriterar ögonen, andningsorgan och huden.
R43	Kan ge allergi vid hudkontakt.
R51/53	Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
R65	Farligt: kan ge lungskador vid förtäring.

S-fraser

S2	Förvaras oåtkomligt för barn.
S24/25	Undvik kontakt med huden och ögonen.
S29	Töm ej i avloppet.
S37	Använd lämpliga skyddshandskar.
S61	Undvik utsläpp i miljön. Läs särskilda instruktioner/varuinformationsblad.
S62	Vid förtäring, framkalla ej kräkning. Kontakta genast läkare, visa förpackningen eller etiketten.

2.3 Andra faror

Brandfara: Lagras som brandfarlig vätska klass 2b, flampunkt ~ 40°C.

Miljöfara: Produkten innehåller ≤ 25% D-limonen och klassificeras därmed som giftig för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

2.4 Övrig information

Kosmetiska och hygieniska produkter ska vara märkta med innehåll angivet som INCI-benämning.
INCI-namn: Cinnamomum camphora.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR □

Eterisk olja utvunnen genom destillering av blad och grenar från kamferträdet Cinnamomum camphora.

3.1 Blandningar

Nr	Ämnesnamn	CAS-nummer	EG-nummer	REACH-reg.-nummer	Konc. v-(%)	Faroklassificering	CLP-klassificering
1	Kamferolja, lätt	8008-51-3	616-922-7	--	100	Xn, N; R10, R36/38, R43, R51/53, R65	Flam. Liq. 3; H226 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 Skin Sens. Cat.1; H317 Aquatic Chronic 2, H411 Asp. Tox. 1; H304

I produkten kan följande allergener i märkningspliktiga mängder förekomma:

Nr	Ämnesnamn	CAS-nummer	EG-nummer	REACH-reg.-nummer	Konc. v-(%)	Faroklassificering	CLP-klassificering
1	D-limonen	5989-27-5	227-813-5	--	15 - 25	Xi; N; R10, R38, R43, R50/53	Flam. Liq. 3; H226 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. Cat.1; H317 Aquatic Chronic 2, H410
2	1,8-Cineol	470-82-6	207-431-5	--	23 - 43	R10	Flam. Liq. 3; H226
3	Kamfer	464-48-2	207-354-7	--	3-4 %	Xn, N; R20/21/22, R36/37/38, R51/53	Acute Tox. 4; H302 Acute Tox. 4; H312 Acute Tox. 4; H332 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335 Skin. Irrit. 2; H315 Aquatic Chronic 2, H411

R-frasernas och faroangivelsernas betydelse framgår i avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår i avsnitt 8 om sådana finns.

4. FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning	Frisk luft och vila.
Hudkontakt	Skölj huden med mycket vatten och tvätta därefter med tvål. Avlägsna kontaminerade kläder. Vid irritation smörj med vegetabilisk olja. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Kontakt med ögonen	Håll ögonlocken brett isär. Avlägsna eventuella kontaktlinser. Skölj omgående med en mjuk vattenstråle i cirka tio minuter. Kontakta läkare om besvär kvarstår eller irritation uppstår.
Förtäring	Ge om möjligt den skadade mjölk att dricka eller ett par matskedar grädde om den skadade är vid fullt medvetande. Framkalla ej kräkning. Till läkare/sjukhus omedelbart. Visa denna förpackning eller etiketten.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Ren eterisk olja har funnits vara hudirriterande hos känsliga personer. Kan vara allergiframkallande vid hudkontakt.
Kontakt med ögonen	Kan orsaka kraftig ögonirritation. Stänk i ögonen kan ge sveda och rodnad.
Förtäring	Förtäring av produkt kan ge kräkningar. Vid nedsväljning finns risk för att en mindre mängd kommer ned i luftstrupen (s k aspiration) och förorsakar, efter några timmar till ett dygn, en allvarlig kemisk lunginflammation. Gäller både om produkten vid förtäring eller vid kräkning dragits ned i lungorna. Redan några milliliter i lungorna kan räcka för att orsaka kemisk lunginflammation.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Meddelande till läkare	Symptomatisk behandling. Risk för aspiration med kemisk lunginflammation som följd.
Speciella behandlingar	Ej relevant.

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

5.1 Allmän information	Produkten är brandfarlig
5.1.1 Lämpliga släckmedel	Släck med kolsyra, pulver eller skum.
5.1.2 Olämpliga släckmedel	Direkt vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Brandfarlig produkt. Ångor från produkten kan vid förhöjd temperatur bilda explosiv blandning med luft. Explosionsrisk föreligger ej.
Farliga förbränningsprodukter	Vid brand bildas kolmonoxid och koldioxid. Vid upphettning till sönderfallstemperatur uppstår från rök och skarp ånga. Undvik inandning av giftiga rökgaser.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
Annan information	Behållare i närheten av brand flyttas eller kyles med vatten, om det kan göras utan att fara uppstår. Förhindra att släckvatten/skum når grundvatten, vattendrag, vattentäkt, dagvattenledning och avloppsreningsverk eftersom ämnet kan ha förorenat släckvattnet/skummet. Valla in, samla upp och ta omhand förorenat släckvatten/skum. Brandavfall och förorenat släckvatten skall omhändertas enligt lokala föreskrifter.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Sörj för god ventilation. Undvik spill på hud och stänk i ögonen. Undvik inandning av ångor. Undvik öppen eld och andra antändningskällor. Använd individuell skyddsutrustning (skyddsglasögon, skyddsskor, skyddskläder). Töm ej i avloppet.

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Använd skyddsutrustning som framgår under avsnitt 8.

6.1.2 För räddningspersonal

Använd skyddsutrustning som framgår under avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra att spill kommer ut i vattendrag eller avlopp och förorenar jord och vegetation.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Större spill: Valla in med vermikulit, sand, jord eller annat inert absorptionsmaterial och samla upp i förslutbara behållare. Material bortskaffas som farligt avfall, se avsnitt 13.

Mindre spill: Tvätta golv med tvålatten och torka upp. Töm ej i avloppet och undvik utsläpp i miljön.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för information om personlig skyddsutrustning.

Se avsnitt 13 för information bortskaffande av avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering	Sörj för god ventilation. Arbeta med större mängder bör enbart ske i väl ventilerat utrymme. Undvik spill på huden och stänk i ögonen samt kontakt med slemhinnor. Undvik inandning av större mängder. Undvik antändningskällor. Iakttag god arbetshygien. Ät inte, drick inte och rök inte under hanteringen av produkt. Tvätta händerna före paus och vid arbetets slut.
------------------	--

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring	Lagras som brandfarlig vätska klass 2b. Förvaras oåtkomligt för barn. Förvaras kyligt och torrt, i väl tillslutna originalförpackningar (aluminium, glas eller stålfat) på väl ventilerad plats. Vid rekommenderad lagring är produkten hållbar i minst ett år.
Förhållanden som ska undvikas	Undvik ljus och värme. Håll åtskilt från oxidations- och reduktionsmedel.

7.3 Speciella egenskaper och risker

Förhållanden som ska undvikas	Brandfarlig produkt. Håll borta från antändningskällor.
--------------------------------------	---

7.4 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden	Ej tillämpligt.
-------------------------------------	-----------------

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniskt gränsvärde:

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
D-limonen	5989-27-5	8 h	25	150	--	--
D-limonen	5989-27-5	15 min	50	300	--	--

8.2 Begränsning av exponeringen

Sörj för god ventilation. Arbete med större mängder bör enbart ske i väl ventilerat utrymme. Undvik kontakt med ögon, hud och slemhinnor. Undvik inandning av större mängder. Iakttag god arbetshygien. Åt inte, drick inte och rök inte under hanteringen av produkt. Tvätta händerna före paus och vid arbetets slut.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Ej relevant för denna produkt.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

8.2.2.1 Andningsskydd	Använd andningsskydd med gafilter typ A vid arbete i utrymme med hög koncentration av ångor från produkten.
8.2.2.2 Ögonskydd/ ansiktsskydd	Använd skyddsglasögon vid risk för stänk.
8.2.2.3 Handskydd	Använd skyddshandskar av nitrilgummi eller polyeten vid långvarig exponering eller vid risk för direktkontakt.
8.2.2.4 Hudskydd	Använd lämpliga skyddskläder.

8.2.3 Termisk fara

Termisk fara	Brandfarlig produkt.
--------------	----------------------

8.2.4 Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp i miljön.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Vätska.
Färg	Klar färglös eller svagt gul färg.
Lukt	Karaktäristisk doft.
Densitet	0,870– 0,918 g/cm ³ vid 20°C
Kokpunkt	Ej tillgängligt.
Smältpunkt/frys punkt	Ej tillgängligt.
Ångtryck	Ej tillgängligt.
Löslighet i vatten	Ej löslig i vatten.
Löslighet i organiskt lösningsmedel	Löslig i etanol, aceton/hexan.
Optisk vridningsförmåga	+ 15 °/ + 30°
Refraktionsindex	1.462– 1.70 vid 20°C
Gasdensitet (luft = 1)	Ej tillgängligt.
Avdunstningshastighet	Ej tillgängligt.
Flampunkt	Ca 40°C
Självantändnings- temperatur	Ej tillgängligt.
Explosionsområde. Vol	Ej bestämt.
Brandfarlighet (fast, gas)	Ej relevant.
Viskositet	Ej tillgängligt.
LogPow	4,23 (D-limonen)
Sönderdelningstemperatur	Ej tillgängligt.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ej reaktiv.
10.2 Kemisk stabilitet	Kemiskt stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner	Stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
10.4 Förhållanden som ska undvikas	Undvik antändningskällor. Undvik ljus och värme.
10.5 Oförenliga material	Oxidations- och reduktionsmedel.
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	Vid upphettning till sönderfallstemperatur kan från rök och skarp ånga bildas samt kolmonoxid och koldioxid.
11. TOXIKOLOGISK INFORMATION ☐	

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet

Bedömning av akut toxicitet:

Ej skadligt vid inandning. Ej skadligt vid hudkontakt. Farlig, kan ge lungskador vid förtäring.

Experimentella/beräknade data för Kamferolja:

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Not
LD50, oralt	3730 mg/kg	råtta		
LD50, dermalt	500 mg	kanin		Svag irritationseffekt.

Övriga upplysningar om hälsofara för produkten

Allmänt	Produkten klassificeras som hälsoskadlig.
Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Produkten kan vara allergiframkallande vid hudkontakt.
Stänk i ögonen	Kan orsaka kraftig ögonirritation. Stänk i ögonen kan ge sveda och rodnad.
Förtäring	Förtäring av produkt kan ge kräkningar. Vid nedsväljning finns risk för att en mindre mängd kommer ned i luftstrupen (s k aspiration) och förorsakar, efter några timmar till ett dygn, en allvarlig kemisk lunginflammation. Gäller både om produkten vid förtäring eller vid kräkning dragits ned i lungorna. Redan några milliliter i lungorna kan räcka för att orsaka kemisk lunginflammation.

Irritation

Bedömning av irriterande effekter:

Kan orsaka hud- och ögonirritation.

Experimentella/beräknade data för D-limonen:

Frätande/irriterande på huden	Måttlig irritation vid 500 mg/24h i öga på kanin.
Allvarliga ögonskador/ ögonirritation	Ej tillgängligt.

D-Limonen i direktkontakt med huden orsakar irritation och i djurförsök även allergiska kontakteksem. De senare beror inte på ren limonen utan oxidationsprodukter som uppstår då limonen kommer i kontakt med luftens syre.

Sensibilisering vid inandning/hudkontakt

Bedömning av sensibilitet:

Produkten kan vara allergiframkallande vid hudkontakt.

Mutagenicitet i könsceller

Bedömning mutagenicitet:

Ingen mutation enligt Ames test.

Carcinogenicitet

Bedömning carcinogen:

Den kemiska strukturen ger ingen anledning till specifik misstanke om en sådan effekt.

Reproduktionstoxicitet

Bedömning reproduktionstoxicitet:

Den kemiska strukturen talar inte för en reproduktionstoxisk verkan.

Utvecklingstoxicitet

Bedömning av teratogenicitet:

Den kemiska strukturen talar inte för en fosterskadande verkan.

Specifik organtoxicitet (enstaka exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid singeldos:

Baserat på tillgänglig information förväntas ingen organspecifik toxicitet.

Toxicitet vid upprepad dosering och specifik organtoxicitet (upprepad exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid upprepade doser:

Baserat på tillgänglig information förväntas ingen organspecifik toxicitet.

Fara vid aspiration

Koncentrerad eterisk olja kan ge lungskador vid förtäring. Risk för kemisk lunginflammation.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Akvatisk toxicitet i vattenmiljön för D-limonen.

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	0,7 mg/l		96 h	Pimephales promelas
Daphnia EC50	0,73 mg/l		48 h	D. pulex

Sannolikt bioackumulerande. Ämnet är lättnedbrytbart, 84 % bryts ned på 28 dygn (OECD 301D).

Ekotoxicitet

Den verksamma komponenten D-limonen är mycket giftig för vattenlevande organismer. Produkten i sig innehåller $\leq 25\%$ D-limonen och bedöms därför som giftig för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön. Större utsläpp kan vålla akut förgiftning av fisk och andra vattenorganismer.

12.2 Persistens och Nedbrytbarhet

Produkten är inte biologiskt lättnedbrytbart.

D-limonen: Aerob biodegradering, men ej anaerob.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

D-limonen har hög bioackumuleringspotential i vattenmiljön.

LogPow: 4,23. BCF: 660,69.

12.4 Abiotisk nedbrytbarhet

Fotokemisk (OH-radikaler): 1-2 dagar.

12.5 Rörlighet i jord

Olöslig i vatten. Produkten flyter på vatten. Vid spill på marken kommer produkten att adsorbera till jordpartiklar.

12.6 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.7 Andra skadliga effekter

Inga kända.

12.8 Slutsats

Miljöfarlig produkt. Produkten bedöms som giftig för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön. Undvik utsläpp i jord och vatten. Töm ej i avloppet.

13. AVFALLSHANTERING

Produkt

Avfallshantering	Rester och spill är farligt avfall. Utsläpp till miljön bör förhindras. Destrueras vid godkänd destruktionsanläggning. Kontakta kommunen eller SAKAB. Se EWC - kod nedan.
Farligt avfall	Ja

Förpackning

Avfallshantering	Ej rengjort tomemballage är farligt avfall. Destrueras vid godkänd destruktionsanläggning. Kontakta kommunen eller SAKAB. Se EWC-kod nedan. Väl tömda och rengjorda engångsförpackningar kan lämnas till lokala återvinningscentraler eller hämtas av lokala entreprenörer som annat avfall, förutsatt att alla risker eliminerats. Se EWC - kod nedan.
-------------------------	--

Europeiska avfallskatalogen (EWC)

Avfallskod	Avfallsbeteckning
07 06 04*	Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.
15 01 10*	Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen.
15 01 02	Rengjorda plastförpackningar
15 01 04	Rengjorda metallförpackningar

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten är farligt gods vid transport.

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	1993	Ej tillämplig i Sverige	1993	1993
14.2 Officiell transportbenämning	Brandfarlig vätska n.o.s. (eterisk olja)	--	Flammable liquid n.o.s. (eteric oil)	Flammable liquid n.o.s. (eteric oil)
14.3 Transportklass(er)	3	--	3	3
14.4 Förpackningsgrupp	III	--	III	III
14.5 Miljöfaror	Ja	--	Marine pollutant	Yes
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Inga	--	None	None
Ytterligare information	Tunnelkod: (E) Faronummer: 30	--	EmS: F-E, S-E	None

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Omfattas ej av dessa regler.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Märkning enligt EG-direktiven 67/548/EG, 1999/45/EEG och KIFS 2005:7 finns under avsnitt 2. Säkerhetsdatablad är utformat enligt Bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt Kommissionens förordning (EG) nr 453/2010 bilaga I.

Tillstånd	Ej tillämpligt
Användningsbegränsning	Får endast användas enligt användningsområde angivet i avsnitt 1.2.
Övrig EU-lagstiftning	Produkten innehåller inga Seveso-ämnen, inga ozonnedbrytande ämnen och inga persistent organiska föreningar.
Nationella regler	Lagras som brandfarlig vätska klass 2b. Hygieniska gränsvärden - AFS 2011:18. Avfallsförordningen - SFS 2011:927.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Krävs ej för blandningar.

16. ANNAN INFORMATION

LEVERANTÖRENS ANTECKNINGAR

Säkerhetsdatablad framtaget och godkänt av Gertab Sjukvårdsprodukter AB.

Ytterligare information

Uppgifterna motsvarar vår nuvarande kunskap om produkten, och skall ge vägledande information om faror och skyddsåtgärder vid yrkesmässig hantering av produkten. De ska inte uppfattas som garanterade produktgenskaper. Eget ansvar för existerande lagar och bestämmelser ska iakttas av våra produkters mottagare.

Riskfraser angivna under avsnitt 2 och 3

Nr.	Text
R10	Brandfarligt.
R22	Farligt vid förtäring.
R20/21/22	Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring
R38	Irriterar huden.
R36/38	Irriterar ögonen och huden.
R36/37/38	Irriterar ögonen, andningsorganen och huden.
R43	Kan ge allergi vid hudkontakt.
R50/53	Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
R51/53	Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
R65	Farligt: kan ge lungskador vid förtäring.

Faroangivelser angivna under avsnitt 2 och 3

H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H302	Skadligt vid förtäring.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H312	Skadligt vid hudkontakt.
H315	Irriterar huden.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H332	Skadligt vid inandning.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

Revisionsöversikt

Version	Revisionsdatum	Ansvarig	Ändringar i avsnitt
6.0	2011-08-26	Joakim Nilsson	Anpassning till Reach II format
7.0	2013-12-30	Joakim Nilsson	2